

ПАВЕЛ ВЕЖИНОВ

СТУДЕНО ВРЕМЕ

chitanka.info

Когато се събудих сутринта, небето беше ясно и така червено, както никога досега не бях го виждал. Трикрилият ми прозорец беше изпълнен от край до край с плътна руменина, в която от време на време като насън прелитаха белите гълъби на момчето от съседния апартамент. Но тая необикновена гледка ни най-малко не ме заинтересува. Главата ми беше мътна, а стомахът като разяден от това проклето уиски, за което всички казват, че е най-безвредното питие на света. И просто ми се повдигаше от мисълта за всички глупости, които снощи бях натворил. По всичко изглежда, че те са моята истинска стихия, която от време на време алкохолът отключва, за да излязат на свобода. Няма съмнение, днешният ден щеше да бъде напълно загубен. И не само загубен, но и отвратителен с угризенията и преценките за същността на моята собствена личност. За да се спася, в такива дни обикновено отивам на риба — не толкова за рибата, колкото да ми се поизбистри главата и да ми олекне на съвестта.

След половин час москвичът вече яростно виеше по шосето за язовира. Грамадната червена завеса на небето се беше събрала в тясно ветрило, пресечено от няколко тънки, черни ивици. Там някъде след минута-две щеше да заблести слънцето — студено и безжизнено, каквото е винаги в късна есен. Спрях за малко на бензиностанцията и докато изчаках някаква грамадна цистерна, тайно смучех от цигарата в шепата си. Но момичето при помпата все пак ме забеляза и доста мило ми се закани с пръст. Това малко ме поободри. В края на краищата какво толкова лошо се беше случило — просто нищо. И денят беше необикновено хубав за средата на октомври — топъл и тих. В такова време, мислех си аз, рибата или много кълве, или никак. По всяка вероятност никак. Но това днес не беше най-важното, ако не лъжех себе си. Най-важното днес беше да се нагълтам с чист въздух и да забравя това вонящо на американски цигари хотелско барче, пълно с пияни федерални немци и дребни като бълхи араби. И най-много Рени, разбира се. Но тая работа беше малко по-трудна, тъй като снощи здравата ми бе издрала ръката със своите тънки, бисерни ноктички.

Но като навлязох в дефилето, като че ли пред мен всичко светна. Имах чувството, че се връзвам в сърцевината на разцепен домат. Ръждивите склонове на планината просто горяха, а ранното слънце правеше тая червенина прозрачна и лека, едва ли не стъклена. Гледах като прехласнат и в мен миг след миг се съживяваше и раждаше моята

нещастна повехнала душа на поет, която през последните години все по-трудно и по-трудно намирах. Сега цветовете отново бяха цветове и звуците — звуци, всичко в мен ликуваше и се смееше през глава на своята младост. Но това трая само десетина минути. Дефилето се разшири и оплешивя, сивите крайпътни скали ми се озъбиха неприязнено. След няколко километра от лявата ми страна ме погледна синьото, мъдро око на малкото Пасарелско езеро. Поуспокоих се, даже почувствувах облекчение. А като излязох на високото плато, където като море се разстила Искърският язовир, бях вече съвсем спокоен. Само малко по-силно натиснах газта, тъй като някъде дълбоко в мен, неусетно и потайно, вече се бе родила жалката рибарска страст.

Спрях се на моето място край реката. Всъщност то е ничие, но, кой знае защо, си въобразявах, че е мое, и винаги спирах там. Взех всичко, което е нужно, забравих само кофата, така че трябваше да се връщам по средата на пътя. Тя е бяла и лекичка пластмасова кофа, кой знае защо, градуирана отвътре, така че винаги знаех колко литра съм налял, без това да ми е нужно. В нея слагах живата стръв, малките рибки, които ловях с гъсто сакче в плитките странични вирчета на реката. Или по-точно, ловях ги винаги в едно и също вирче, което никога не ме лъжеше. Но като се изправих сега пред него, изведнъж ме обзеха съмнения. Водата изглеждаше синя и мъртва, сякаш беше отровена. Не се мяркаше из нея никаква рибка, макар че през лятото тук се въртяха цели орляци. Въздъхнах и тъжно нагазих с високите си гумени ботуши. Едва сега разбрах колко студена е водата — ботушите веднага прилепнаха до краката ми като леден компрес. Потопих сакчето и го помъкнах по тинестото дъно, после в блатния треволяк близо до брега. Ако изобщо имаше риба в тоя студен казан, тя навярно се криеше по тия места. Само за половин минута ръцете ми се вкочанясаха от студа, тъй че, искам не искам, трябваше да изляза навън. Обърнах сакчето, пълно с тиня и водни растения. Както обикновено се случва, първа пред очите ми подскочи малка зелена жаба и смешно побягна към вира. Но веднага след това като тънки метални пластинки пред очите ми се бялнаха коремчетата на малките рибки. Въздъхнах с облекчение.

За половин час налових около стотина рибки. Вадех ги една по една от студената тиня и ги пусках в кофата с вода. Макар че приличаха на мъртви, докато ги държах в ръка, още щом докоснеха

водата, те се стрелваха бързо към дъното. След няколко светкавични обиколки около сляпата бяла стена рибките сякаш разбираха съдбата си и притихваха до другите. Само от време на време тъмните им гръбчета мръдваха неспокойно или някоя по-храбра излизаше до повърхността да целуне въздуха. Никога не разбирах защо ловя толкова много стръв, но се успокоявах с мисълта, че така правят всички.

След това наметнах раницата, взех кофата и тръгнах по течението на реката. Слънцето се бе вдигнало доста високо, бе все така топло и тихо. На това място познавам реката като джоба си — до последния брод и последното вирче, — така че бих могъл да ловя и с превързани очи. Хвърлях в плитчините при оттичането на вировете, близо до брега. От време на време се обаждаше дребен клен, кълвеше леко и предпазливо, но все пак измъкнах няколко парчета. Не посмях да ги сложа в кошчето, тъй като бяха до един маломерни. Пъхнах ги в джоба на якето и дълго време след това усещах как мърдат до бедрото ми — студени и живи — в последните тръпки на своята тъжна рибешка агония. Беше приятно усещане, много по-приятно, отколкото да чувствуваш как подскочат в кошчето на гърба ти. И добре направих, че ги скрих, тъй като още след първия завой ме срещна Стоян, най-киселият от тримата надзиратели. Той прочете грижливо документа ми, макар че го бе чел досега най-малко десетина пъти, след това мълчаливо го върна. Лицето му издаваше крайно неодобрение.

— Кой ви дава тия бележки? — измърмори той недружелюбно, макар че познаваше добре подписа. — Грехота е да се лови в тия ниски води...

Не му отговорих, само замахнах и хвърлих. Бялата плувка блесна на слънцето и цопна в средата на вира.

— Останала е само маломерната риба! — продължи той мрачно. — Другата отдавна се е изтеглила в язовира.

Знаех, че е така, но благоразумно мълчах. Той все тъй стоеше зад гърба ми, досаден и кисел. Гледах нехайно бялата плувка, която бавно се носеше по течението. Беше ми съвсем ясно, че при тая студена вода там риба няма да хвана, но всъщност точно такава беше и моята цел. Ако закачих сега някой дребосък, Стоян щеше да мърмори още половин час зад гърба ми. Той си нямаше май други удоволствия,

освен да мърмори или да събира маломерната риба за почерпка вечер с приятели.

Но като стигна средата на вира, плувката внезапно спря, после се наклони леко и бавно потъна. Помислих, че куката се е закачила, затова засях леко — колкото да ми е чиста съвестта. И още в следния миг почувствувах живия удар, доста тежичък — като при по-едрихте риби. Изведнъж забравих всичко друго и почнах бързо да навивам мичела. Обикновено кленът идва доста покорно, но той се съпротивяваше и чевръсто сновеше из вира. Щеше да бъде беда, ако съм го закачил съвсем леко.

Извадих го все пак, макар че щом го изтеглих на брега, той се откачи сам, изви се и заподскача към реката. Не разбрах кога съм хвърлил пръчката и как съм полетял след него. Здравата си обелих коляното и лакътя, но успях да го сграбча и забодох пръсти в хрилете му. Кленът дишаше тежко, белият му корем блестеше. От страх да не го изпусна отново хвърлих го далече към брега. Кленът се преметна във въздуха, тупна тежко на земята и замря. Но като се обърнах тържествуващ към Стоян, видях, че той ме гледа с недоумение.

— Ще се утрепеш за една никаква риба! — измърмори той презрително. — То бива-бива, ама чак пък толкоз...

— Не е никаква! — засмях се виновно аз. — Ами си е риба и половина. И както виждаш, не е останала само маломерната...

Наистина не беше лошо парче — навярно около половин килограм. За клен това не е кой знае какво, но през целия сезон не бях хващал и на половината като него. Прибрах го в кошчето, след това за по-голяма сигурност затиснах капака с термоса за вода. Веднъж един като него ми бе избягал, не ми се искаше той случай да се повтори точно днес. След това взех пръчката и отново хвърлих в дълбокото.

— Щом е тъй, иди поне на големия вир! — посъветва ме Стоян и си замина.

Може би това беше най-умното, но аз останах на малкия вир още половин час. Нищо повече не се обади, плувката се носеше лениво по течението и не трепваше. Най-сетне изгубих търпение, но като тръгнах, разбрах, че Стоян е бил съвсем прав да гледа с презрение на риболовната ми страст. Кленът все пак бе изскочил от кошчето и до него лежеше спукан скъпоценният ми термос. Но силите на рибата се

бяха изчерпали с тоя последен подвиг, повече тя не бе успяла да направи.

По пътя до големия вир няколко пъти загрижено погледнах към небето. Слънцето се бе скрило зад тънка бисерна пелена, която никак не приличаше на облаци. Не се виждаха и далечните планини, които рано сутринта се белееха на хоризонта. На високия бряг към шосето стърчаха голи дървета, изрязани сякаш от потъмнял алуминий. Само редките борчета, макар недорасли и хилави, внасяха мъничко свежест в общата унила гледка. Беше ми съвсем ясно, че времето ще се развали, не знаех само дали това ще стане съвсем скоро.

Смених куката с номер шест и закачих на нея най-големия гулеш, който намерих в кофата. И кленът си има своите вкусове, решително предпочита гулеша пред уклеjkата. Искаше ми се да хвърля там, където винаги бях ловил, но устоях на изкушението. Щом кленът е отишъл в дълбоката вода, аз трябваше да се примиря с неговите навици, а не той с моите. Не изпусках нито за миг от погледа си бялата плувка и все пак дълбоко в себе си не вярвах. На това място не бях хващал никога нищо. Изтеглих плувката с още двайсетина сантиметра, прибавих мъничко тежест. Сега тя едва се мъкнеше по посивялата вода, усещах, че от време на време се закачва по дъното. Безнадеждна работа, но бях решил да упорствувам докрай.

И все пак нещо ставаше с времето. Сега цялото небе се бе покрило с мръсносива пелена, но бе все така спокойно и тихо. Чудно беше, че все още не духа никакъв вятър. Впрочем след малко подухна — едва-едва забележимо. Усетих тая първа тръпка по гладката повърхност на вира, която лекичко се набръчка. Рибарите много обичат тия краткотрайни бризги. При бистри води тъкмо тогава се нахвърлят върху стръвта и мряната, и кленът. Вторият полъх бе малко по-силен, но и сега не се случи нищо. Само плувката се разклати леко върху вълничките и както в детските години, аз си мислех, че това е самотна лодка на корабокрушенец, загубена сред вълните на океана. Почти бях забравил за рибата.

Големият вятър удари така ненадейно и силно, че отнесе само за миг сламената ми шапка. Тъкмо мислех да хвърля пръчката и да я гоня, когато видях, че плувката леко се наклони. След миг тя потъна няколко сантиметра и остана там почти неподвижна. Чаках със затаен дъх и усещах как сърцето бие в гърлото ми. После плувката бавно се понесе

към дълбините, аз засякох силно и остро, може би малко по-силно, отколкото трябваше. Ударът беше много плътен, веднага усетих тежката маса на рибата. Отстъпих бързо няколко крачки, за да изпъна кордата, и за беда се спънах в нещо, навярно в раницата. Изругах и светкавично грабнах изтърваната пръчка. Слава Богу, рибата не се беше откачила, мрачно и решително ме мъknеше към себе си. Отпуснах предпазливо аванса, но, общо взето, държах кордата силно опъната. Рибата не шареше зигзагообразно, както бях свикнал, а просто се теглеше назад в дълбините. Пръчката се огъна, усещах, че напрежението на тънката корда е към предела си. Отпуснах още малко аванса. По дяволите, накъде се беше запътило това проклето животно, нима вирът нямаше дъно? Смътно усещах, че около мен става нещо ужасно. Вятърът се бе превърнал едва ли не в ураган, носеше облаци от бялото пясъчно корито на реката; мъknеше сухи тръни и храсти. Инстинктивно отстъпих няколко крачки, за да не би да ме блъсне в реката. А рибата все тъй упорито се теглеше, решена очевидно да се съпротивлява докрай.

Не помня колко време съм се борил с бурята и упоритата риба. Най-после успях да я примъкна в плитчините и щом извадих главата ѝ над водата, съпротивата ѝ рязко омекна. И все пак не посмях да я извадя, докато не се отпусна съвсем. Беше изключителен екземпляр, към килограм и половина. Докато вятърът пълнеше очите ми с прахоляк, криво-ляво я пъхнах в раницата. От шапката ми, разбира се, не бе останала нито следа, нямаше никакъв смисъл да я търся. И беше глупаво да стоя повече тук. Метнах бързо раницата на гърба си, но за кофата се поколебах. Обикновено изсипвам останалата жива стръв в реката, но сега ми хрумна, че утре бих могъл отново да дойда тук. Ако се сменя редовно водата, рибките могат да живеят дълго, така бях правил и друг път. Като се поприведох, за да устоя на бурните напъни на вятъра, бавно се помъкнах към колата. Чувствувах се необикновено горд, цялата ми душа ликуваше. Такива празници рибарят има рядко в живота си.

Вкъщи пристигнах към един часа. Нищо в антрето не предвещаваше, че ме грози опасност. Но щом отворих вратата към хола, видях срещу себе си Вера. Беше седнала на канапето — краче до краче — в своите безукорни вносни чорапи. Нослето ѝ беше леко набръчкано, устните ѝ свити едва ли не на тръбичка. Познавах много

добре това изражение. Но погледът ѝ едва ли не ме прониза — толкова бе той остър и изпитателен. Навярно бе очаквала да ме види пиян, подпухнал, посипан с цигарена пепел и най-малкото със следи от червило по ризата. Моят вид наистина не я зарадва, но поне я успокои. Много ясно забелязах как по лицето ѝ мина облекчение, дори направи опит да се усмихне. Какво друго можех да очаквам от Вера, освен да се върне внезапно и без предизвестие.

— Кога си дойде? — попитах аз, като все още държах кофата в ръка.

— Преди малко — каза тя. — И се чудех кога ли ще благоволиш да се върнеш...

— Ами ето на — върнах се!

Оставих кофата и я целунах по студената корава бузка. Тя изтърпя това, като все още грижливо ме проучваше с поглед. Ако бях с обикновените си дрехи, тя бързо би ме помирисала. Като котките Вера безпогрешно познаваше по миризмата ми къде съм бил и с кого. Чувствувах, че иска да ми се скара за нещо, но още не знаеше за какво. А беше убедена в себе си, че напълно го заслужавам, каквато впрочем бе и самата истина.

— Хубаво ли прекара? — попитах аз. — Как е бебето?

— Бебето ли? — погледна ме тя учудено.

Като че ли не беше отишла при сестра си да види бебето.

— Ами добре е — каза тя. — По цяла нощ реве, та се къса, затуй се и върнах.

— Какво искаш от бебе! — измърморих аз. — Казах ти, че няма никакъв смисъл да ходиш...

Наистина го бях казал, но тайно в себе си се надявах, че въпреки това ще отиде.

— Какво е туй на ръката ти! — запита тя внезапно.

Изтръпнах вътрешно, но успях да се овладее.

— Издрах се, като лових риба — отвърнах аз.

И за по-голяма убедителност ѝ показах лакътя и коляното си.

— Луд човек! — каза тя. — Поне хвана ли?

— Хванах нещичко! — отвърнах аз скромно.

И побързах да ѝ покажа това „нещичко“. Тя го погледна доста равнодушно, това ме обиди.

— Виждала ли си такъв клен? — попитах аз. — Дори аз не съм виждал. Това не е просто клен, това е сензация.

— Риба като риба! — отвърна тя. — Навярно, докато ме нямаше, всеки ден си киснел на реката.

„Де да беше така!“ — помислих аз. В края на краищата това беше безкрайно по-умно, отколкото да си губя нощите по различни съмнителни заведения. Но Вера потайно и мрачно враждуваше и с моя риболов, беше дълбоко убедена, че това намалява семейните доходи. И беше права, разбира се, много по-доходно е да се пишат лоши пиеси, отколкото да се ловят хубави кленове. Докато прибирах обидено моя чудесен екземпляр, тя надникна в кофата.

— Ами тия рибки за какво ти са?

— За стръв — казах аз. — Като отида следния път.

— Тука ли смяташ да ги държиш?

— Тука — казах аз. — И какво лошо, все едно, че сме си купили аквариум...

— Не е все едно! — отвърна тя троснато. — Отнеси ги веднага в банята.

Точно в тоя момент зазвъня телефонът. Обикновено оставям Вера да се обажда, но тоя път доста ловко я изпреварих. Тя ме погледна неспокойно, аз поизвърнах гръб.

— Буби, ти ли си?

Беше Рени, разбира се. Само тя нарича всичките си приятели Буби, навярно ѝ беше трудно да не бърка имената им.

— Това е частен дом, госпожице! — отвърнах аз и веднага затворих телефона.

Като се обърнах, Вера ме гледаше подозрително.

— Май че беше гласът на Рени! — каза тя.

— А, не — търсеха някакво учреждение.

— Не съм чула да наричат учрежденията Буби! — каза Вера сърдито.

Но, слава Богу, с това се изчерпаха всичките ѝ въпроси. Без да ме погледна повече, тя взе кофата и я отнесе в банята. Всъщност Вера никога не ме ревнуваше, тя просто ме пазеше.

Привечер заваля дъжд — студен и неприятен. Веднага разбрах, че с риболова е свършено. Ще вали тъй няколко дни, а след туй, като отидеш на реката, няма да намериш и жаби. Все пак не завърших зле риболовния сезон, имаше с какво да се похваля. Вечерта стъкмихме малка, интимна масичка във втория салон на клуба — по принципа „от мен рибата, от вас виното“. Дойдоха да видят клена и други рибари, цъкаха с език и ме тупаха завистливо по рамото. Беше чудесна вечер и аз така се възгордах, че докато Вера се усети, платих цялата сметка.

Сутринта, докато се изтягах в леглото, Вера дойде при мен разтревожена. На тясната ѝ розова длан лежаха грижливо подредени три мъртви рибки.

— Намерих ги на цимента! — каза тя. — Мъртви, горкичките...

Но сега главата ми кънтеше кухо, съвсем не ми беше до рибки.

— Ами случва се — отвърнах аз. — Изскачат понякога...

— Защо изскачат?

— Знам ли!... Казват, че правели тъй, като им се привърши кислородът във водата.

Вера все още не можеше да откъсне опечаления си поглед от рибките.

— Ами как да им сложим кислород? — запита тя.

— Много просто — като им се смени водата.

— Сменявай я тогава! — каза Вера троснато. — Или поне ги захлупвай...

И излезе ядосана да свари чая. Станах неохотно и се запътих към банята. Рибките наистина ми се видяха умърлушени, плуваха лениво по дъното на кофата, някои от време на време обръщаха към мен белите си коремчета. Излях три четвърти от кофата, но макар да бях сложил ръката си пред нея, две рибки скочиха в умивалника. Домързя ме да ги уловя и само след няколко мига те изчезнаха в тъмната вечност на канала.

Навън все още валеше, сякаш дъждът искаше да погребее докрай всичките ми рибарски надежди. Към обед най-сетне спря, но времето още по-силно застудя. Пуснах електрическата печка и седнах с празна глава пред бюрото. Пиших по това време пиеса в стихове и, кажи-речи, бях доволен. Стиховете като че ли прикриват липсата на истинския живот, всичко замръзва и се разхубавява под тяхната красива глазура. Даже си бях съчинил теория, че изкуството не е живот, а форма и не е

емоция, а разум, щом съм талантлив и интелигентен, мислех си аз, защо трябва да бъда верен и в края на краищата кому трябва да бъда верен. Мъгла, в която можеш да намериш път, само ако бъдеш верен на себе си. И може би бях прав, тъй като критиците единодушно ме харесваха и даже ме наричаха ново явление.

Но на другата сутрин Вера ми донесе две нови умрели рибки. И при това ме гледаше с такъв гняв, сякаш ги бях убил със собствените си ръце.

— Не ги ли покри с нещо? — запитах аз.

— Покрих ги — отвърна тя съкрушено. — Но те си умрели в кофата.

— Е, не знам! — свих аз рамене.

— Да не им е студено в банята? — запита тя.

Студено им било — как го измисли!

— Цялата работа е да се сменя по-често водата — казах аз. — Това е тайната...

Но Вера явно не ми повярва.

— Ти си страшно безотговорен тип! — каза тя сърдито. — Поемаш някакъв ангажимент, пък след туй хич не мислиш как ще го удържиш... Защо донесе тия рибки, като не можеш да им осигуриш поне живота?

— Не съм и мислил! — ядосах се аз.

— За какво ли мислиш, освен за себе си! — приключи тя с дълбоко убеждение.

Към единадесет часа използвах, че Вера излезе, и прескочих до „телевизора“. Вътре беше пълно с хлапаци, които чешеха редките си бради и дърдореха глупости. От време на време дочувах „Вартан, Масиас“, като че ли на тоя свят нямаше нищо друго освен певци. Най-лошото беше, че нямаше къде да седна. Изправих се пред барчето и си поръчах чашка бял вермут. Не обичам това блудкаво питие, но имах намерение да работя следобед. Докато го пиех на малки, неохотни глътки, някой ме побутна по лакътя. Обърнах се — Рени се усмихваше срещу мене. Беше използвала, разбира се, още първото застудяване, за да обуе дългите си красиви бедра в тесни ластични панталони.

— Знаеш ли какъв скандал ми направи днес твоята! — каза тя весело. — Не очаквах, че е толкова проста.

— Във всеки случай не е по-проста от теб! — отвърнах аз и обърнах гърба си.

Видях нейното объркано лице в огледалото срещу мен, за миг ми дожаля, но стоически издържах. Чух само нейното скръбно „простак“ — после токетата се отдалечиха към изхода. Вермутът съвсем ми заседна, изпих сто грама „Плиска“ за кураж и се прибрах у дома. Вера беше в хола, надвесена над кофата с рибките, и бъркаше любопитно в нея със собствения ми „Паркер“. Лицето ѝ изглеждаше така добро и разнежено, както отдавна не бях го виждал. Побързах да измъкна от ръцете ѝ писалката, но тя комай се обиди.

— Ами аз от обратната страна!... Нищо няма да ѝ стане!

Зачаках търпеливо порцията си от сутрешния скандал, но тя мълчеше. Дори ми се стори малко по-приветлива от обикновено. Впрочем това напълно отговаряше на характера ѝ — беше успяла да сплаши Рени, какво повече ѝ трябваше. И по-късно не отвори дума за това, така че никога не разбрах какво точно се беше случило. Сега тя само премести кофата зад креслото, покри я с едно луксозно фолио „Модерно изкуство“ и успокоена отиде в кухнята.

Струва ми се, че Вера се привързва към рибките. Тя по няколко пъти на ден сменяше водата, дори им купи рибешка храна — някакви сушени водни бълхи. Но въпреки всичките ѝ грижи рибките продължаваха да умират. Нейното многобройно семейство се топеше ден след ден и на мен понякога ми минаваше през ума глупавата мисъл дали нещата у дома няма да се оправят, ако си сътворим някое бебе. Така или иначе, тя стана по-добра и по-грижлива, въпреки че нейните собствени грижи значително се бяха увеличили. Все пак сега нещо ѝ запълваше живота, не беше толкова сама в големия апартамент.

В края на седмицата времето силно застудя. Една вечер, като се прибирахме вкъщи, за пръв път започна да прелита сняг — макар все още рядък и мокър.

— Май че трябва да изпусна водата от радиатора на колата — казах аз загрижено. — Току-виж, че през нощта свие по-голям студ...

Вера само сви рамене и забърза нагоре към рибките. Източих водата и с чиста съвест се прибрах у дома. Сутринта наистина беше навалял мъничко сняг, но времето ми се стори меко. Към обед пред прозореца потекоха тънки сребърни нишки, снегът се топеше. Но едва когато реших да изляза, си припомних, че в радиатора няма вода.

Цялата трудност произлизаше от това, че вода наливах с кофата, в която бяха рибките. Вера лежеше на канапетото, ръфаше ябълка и четеше един дрипав том от спомените на Казанова. Като разбра каква е работата, тя веднага се изправи. Лицето ѝ беше много умърлушено.

— Ами няма как, трябва да ги отнесеш на реката! — въздъхна тя. — И без туй, горкичките, умират всеки ден, след седмица няма да остане нито една.

— Как да ги отнеса, като трябва да наляя преди това вода в радиатора?

— Ами много просто! — каза тя. — Ще сложиш рибките в легена. После ще си налееш вода и ще се върнеш да ги вземеш...

Просто било! И изобщо много лесно е да се дават съвети на чужд гръб. Помъкнах недоволно кофата, но в банята отново се размислих. Да бия сто километра път за някакви си рибки — това дума да не става. Разбира се, можех да ги отнеса до някое от най-близките блатата, цялата работа нямаше да ми отнеме повече от час. И все пак ми се видя безкрайно глупаво и сантиментално да мъкна кофата по мокрото разкаляно поле, да търся удобно място да ги излея. Ако ме срещнеше някой по пътя, с право би ме помислил за смахнат. И изобщо какво бих му отговорил, ако ме попиташе къде съм тръгнал. Погледнах в кофата. Рибките се бяха напластили на дъното — гръбче по гръбче, — така че бяха заприличали на рядка тинеста утайка. Разклатих ги и те заплуваха лениво като в някаква зимна летаргия. Бях се привързал вече към тях, мъчно ми беше и все пак си мислех, че трябва да надделее здравият разум. Колко малко съм знаел тогава какво всъщност означава здрав разум.

Въздъхнах и отлях в умивалника една солидна порция. Отначало рибките като че ли не усетиха промяната, продължаваха да плуват спокойно. Но щом водата намаля те сякаш се побъркаха. Навярно в тях бе заговорил инстинктивният ужас към сушата, към съхнещите реки, към изцеждащите се капка по капка вирчета. Умивалникът сякаш завря, те се мятаха бясно, скачаха и с все сила се стремяха към отвора на канала, сякаш там беше единственото им спасение. На края остана само една, залепена за фаянса, трепкаща със своето изтъняло телце. Пуснах ѝ вода, за да отиде и тя при другите, след това отлях още от кофата. Вече нямах сили да гледам какво става в умивалника, просто сипвах от време на време, после пусках чешмата. Гадеше ми се, ръцете

ми силно трепереха. Господи, наистина как ми дойде тая злощастна мисъл да изхвърля рибките в умивалника!

Като се върнах в хола, Вера ме погледна разтревожено.

— Какво ти е? — попита тя. — Да не ти е станало лошо?

— Хвърлих рибките! — отвърнах аз.

— Къде ги хвърли?

— В умивалника...

Вера скочи на крака, като ме гледаше уплашено.

— Боже, какъв звяр! — възкликна тя ужасено. — Знаех си, че си звяр!...

Аз замълчах, нямаше какво да кажа.

— И пишеш пиеси за гестаповци! — кресна тя. — Не те е срам!...

След това отново се хвърли на канапето и заплака. Аз все тъй стоях прав сред стаята, смазан и жалък, загубил завинаги вяра във всичко, което смятах, че притежавам.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.